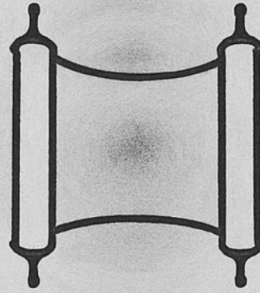

בס"ד

The Frierdeker Rebbe Parshas Va'eschanan

1940

לע"נ

אלטר חיים בער בן זיסקינד אלכסנדר

Dedicated By:

ר' נחום אהרון & חיה

ליטשקאווסקי

To find more Maamarim and to dedicate one visit:

ChassidusNow.com

Friediker Rebbe

בס"ד, שבת פרישת ואתחננו, ש"ת

With G-d's help, Shabbos Parshas Va'eschanan, 1940

Introduction

This discourse by the Friediker Rebbe (Rabbi Yosef Yitzchak Schneersohn, 1880–1950), sixth Rebbe of Chabad-Lubavitch, explores the deeper Chassidic meaning of the verse "אתה הראת לדעת, כי ה' הוא האלקים, אין" (Devarim 4:35). Delivered in the context of the month of Av and Tisha B'Av, it presents a powerful meditation on the unity of Hashem in all dimensions—especially within the concealments of this world. The

Rebbe examines the soul's descent, the purpose of divine concealment, the role of Torah and mitzvos in spiritual transformation, and the significance of prayer—particularly Mincha, the afternoon prayer—as the pinnacle of self-nullification. His message is deeply personal and transformative, offering a roadmap for the modern Jew to reveal G-dliness in the most mundane aspects of life, and to turn struggle into divine delight.

(א)

ביאור הפסוק "אתה הראת לדעת". מצות עשה לדעת ולהשיג את האמונה שקבלנו מאבותינו, כל אחד כפי יכולתו, כמו שכתב הרמב"ם: "לידע" שיש שם מצוי ראשון. האמות מאמינים רק בשם אלקים – טבע, אבל נשמות ישראל – בשם הוי"ה שלמעלה מהטבע.

Explanation of the verse “You have been shown to know.” This is a positive commandment to know and comprehend the faith we received from our forefathers, each person according to his ability, as the Rambam wrote: “To know” that there exists a First Existent. The nations believe only in the name Elokim—meaning nature—but the souls of Israel believe in the name Havayah, which is beyond nature.

“You have been shown to know that Havayah is Elokim, there is nothing else besides Him,” and the Targum translates: “You were shown in order to know that Havayah is Elokim.”

אתה הראת לדעת כי הוי"ה הוא האלקים אין עוד מלבדו, ותרגם: "את אתחזיקא למדע ארי הוי"ה, הוא אלקים",

That is, “Du host zikh bavizn az men zol dir visen” (Yiddish: You revealed Yourself so that one should know You), and this is as Rabbeinu explained, may his soul rest in Eden:

דו האסט זיך באוויזן אז מען זול דיר וויסן, והוא כמו שפירש רבנו נשמתו עין:

“You have been shown to know”—“Atoh” means “You” (in direct address), that is, the Essence of the Infinite. The souls of Israel speak directly to the Essence of the Infinite: “Atoh” (You), in second person, just as a son says to his only father: “Atoh.”

אתה הראת לדעת, "אתה – דו", הינו עצמות אין סוף, נשמות ישראל זוגן צו עצמות אין סוף: "אתה", "דו" לנוכח, כמו שהבן אומר לאביו; "אתה" לנוכח, מפני שהוא אביו היחידי

“Hareisa”—You revealed Yourself, “Lada’as”—so that one should know You.

הראת – האסט זיך באוויזן, לדעת – אז מען זול דיד וויסן.

And this knowledge is: that Havayah is Elokim and there is nothing else besides Him.

הנדיעה היא: כי הוי"ה הוא האלקים, ואין עוד מלבדו.

Frierdiker Rebbe

בס"ד, שבת פרישת ואתחנן, ש"ת

With G-d's help, Shabbos Parshas Va'eschanan, 1940

And our Sages said (Chullin 7b): "Rabbi Chanina said—even sorcery," for there they said: "Why is it called 'kishufim' (sorcery)? Because it weakens the heavenly host."

ואמרו רבותינו ז"ל (חולין ז, ב): "אמר רבי חנינא, ואפלו כשפים", דהנה אמרו שם: "למה נקראו שמן כשפים? שמכחישין ממליא של", "מעלה

But this very fact—that they weaken the heavenly host—is itself "there is nothing else besides Him, may He be blessed."

הנה זה עצמו מה שמכחישין ממליא של מעלה – גם זה אין עוד מלבדו יתברך

This only comes about through the immense chain of descent that stems from the name Elokim, which is the first tzimtzum (constriction).

ואין זה אלא מה שבא על ידי רבוי השתלשלות משם אלקים שהיא צמצום הראשון

But in truth, Havayah is Elokim, as the saying goes: "Havayah and Elokim are all one."

אבל באמת: הנה הויה הוא האלקים, כמאמר: "הויה ואלקים כלא חד

And this knowledge—that Havayah is Elokim—is a positive commandment, as the Rambam wrote: "The foundation of all foundations and the pillar of all wisdom is to know that there exists a First Existent who brings all into being, and all that exists—from heaven to earth and everything in between—exists only from the truth of His existence," and "Knowledge of this is a positive commandment, as it says, 'I am Havayah your G-d.'"

וידיעה זו שהויה הוא אלקים – היא מצות עשה, כמו שכתב הרמב"ם: "סוד היסודות ועמוד החכמות – לידע שיש שם מצוי ראשון ממציא כל נמצא, וכל הנמצאים משמים וארץ ומה שביניהם לא נמצאו אלא מאמתת המצאו כו', וידיעת דבר זה – מצות עשה, שנאמר: "אנכי הויה אלקיך

And the intention in this is: the true faith is when it comes through knowledge—whatever is possible to know. As it is written: "Know the G-d of your father,"—for with "the G-d of your father," which refers to the faith that comes through tradition, there must also be knowledge and comprehension, as much as possible.

והכונה בזה, האמונה האמתית היא כשבאה על פי הידיעה מה שאפשר לידע, כמו שכתוב "דע את אלקי אביך", דבאלקי אביך שהוא ענגן אמונה הבאה בקבלה, צריך להיות דעת והשגה כמה שאפשר להיות

As is written in Bechorei on the verse "And you shall return to your heart," that this is a positive commandment from the Torah regarding knowledge of Hashem, blessed be He: that we are commanded to know Him and to investigate His unity, and not to rely only on tradition.

כמו שכתב בבחרי על פסוק "והשבת אל לבבך", שנה מצות עשה מן התורה בידיעת השם יתברך שנצטוינו לדעת אותו ולחקר על אחדו ולא לסמוך על הקבלה לבד

That is: although every single Jew has within him the faith and recognition of Havayah, and a natural draw toward Havayah by the essence of his birth and nature—just like the recognition and pull of a small child toward his father and mother—by nature of his birth.

והינו דהגם שכל אחד ואחד מישראל יש בו האמונה וההכרה בהויה וההמשכה להויה מצד עצם תולדתו בטבעו, כמו הכרת והמשכת תינוק קטן אל אביו ואמו מצד עצם תולדתו בטבעו

Friediker Rebbe

בס"ד, שבת פְּרִשַׁת וְאַתְחִינּוּ, ש"ת

With G-d's help, Shabbos Parshas Va'eschanan, 1940

This is the distinction between the faith of the souls of Israel and the faith of the nations of the world. The nations believe in the name Elokim—as seen with Avimelech and Pharaoh, where the name Elokim is mentioned. But in the name Havayah they did not believe.

שָׁנָהוּ הַהִפְרָשׁ בֵּין הָאֱמוּנָה דְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
לְהָאֱמוּנָה דְאֲמוֹת הָעוֹלָם, דְאֲמוֹת הָעוֹלָם מֵאֲמִינִים
בְּשֵׁם אֱלֹקִים, וְכִמוֹ אַבְיִמְלֵךְ וּפְרָעֹה שֶׁנִּזְכָּר בָּהֶם שֵׁם
אֱלֹקִים, אָבֵל בְּשֵׁם הוֹי' לֹא הָאֱמִינוּ

That is, all their belief is only in matters that are under the governance of nature. But the faith of the souls of Israel is in the name Havayah—that which is above nature.

וְהִינוּ שֶׁכָּל אֱמוּנָתָם הִיא רַק בְּעֲנִינִים שֶׁעַל כִּי הֵטְבַע,
וְהָאֱמוּנָה דְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הִיא בְּשֵׁם הוֹי', הִינוּ
בְּלִמְעָלָה מֵהֵטְבַע

And it is through this faith, which is implanted and rooted in the heart of every individual Jew, that he stands in trial against all obstacles and preventions from Torah and mitzvos and matters of G-dliness, and he literally gives his life to fulfill Torah and mitzvos.

אֲשֶׁר מֵצַד אֱמוּנָה זוֹ הֵנְטוּעָה וּמִשְׁרָשֶׁת בְּלֵב כָּל אֶחָד
וְאֶחָד הוּא עוֹמֵד בְּנִסְיוֹן נֶגֶד כָּל מוֹנֵעַ וְיִמְעַכֵּב מִתּוֹרָה
וּמִצְוֹת וְעֲנִינֵי אֱלֹקוֹת וּמוֹסָר נִפְשׁוֹ מִמֶּשׁ לְקַיָּם
הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת

For every Jew does not want, and cannot, G-d forbid, be separated from G-dliness. “A Yid, nit er ken un nit er vil zayn a nifrad fun Elokus”—A Jew cannot and does not want to be separate from G-dliness.

כִּי כָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אֵינוֹ רוֹצֵה וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהִיּוֹת
חֵס וְשְׁלוֹם נִפְרָד מֵאֱלֹקוֹת, אַ אִיד נִיט עַר קַעַן אֹן
נִיט עַר ווִיל זַיִן אַ נִפְרָד פֿון אֱלֹקוֹת

And as the saying goes: “Embraced and cleaving to You, carrying upon You, a yechidah to unify with You”—every Jew is embraced and bound to Him, may He be blessed.

וְכַמְאָמַר "חֲבוּקָה וּדְבוּקָה בָּךְ, טוֹעֵנֶת עֲלֶיךָ, יְחִידָה
לִיחְדָּךְ", דְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הוּא חֲבוּק וְדְבוּק
בּוֹ יְחִיבָךְ

And with this strength he accepts upon himself the yoke of Torah and mitzvos with love, and fulfills them with self-sacrifice.

אֲשֶׁר בְּכַח זֶה הוּא מְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ עַל הַתּוֹרָה וּמִצְוֹת
בְּאַהֲבָה וּמְקַיָּמָן בְּמִסִּירוֹת נִפְשׁוֹ

Yet in all this, there must still be knowledge and comprehension of G-dliness, each one according to his strength and capability.

כָּל זֶה הֵנָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת הִנְדִיעָה וְהַשְׁגָּה בְּאֱלֹקוֹת
כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי כַחוֹ וְיָכֻלְתּוּ

And this is what [the Rambam] says: “To know that there is a First Being, who brings into existence all existence,” which alludes to the name Havayah when he says “the foundation of foundations”—regarding the aspect of existence-creation.

וְזֶהוּ אָמְרוּ "לִידַע שֵׁיִשׁ נִשְׁם מִצּוּי רֵאשׁוֹן מִמִּצִּיא כָּל
נִמְצָא", וּמְרִמְזוּ בְּשֵׁם הוֹי' בְּאָמְרוּ "יְסוּד הַיְסוּדוֹת"
שֶׁבְעֵנִן הַהִתְהוּוּת

For the act of creation is from the name Havayah; “and the pillar of wisdoms”—that is Torah, which is also from the name Havayah.

דְּהַתְהוּוּת הִיא מִשֵׁם הוֹי', "וְעַמּוּד הַחֲכָמוֹת" בְּעֵנִן
'הַתּוֹרָה שֶׁהִיא מִשֵׁם הוֹי'

But this is hinted at, because the actual manifestation of creation comes through the name Elokim, and likewise the Torah comes in the form of human intellect.

וְכַאֲ בְרָמְזוֹ לְפִי שֶׁהַתְהוּוּת בְּפַעַל הוּא עַל יְדֵי נִשְׁם
אֱלֹקִים, וְכֵן הַתּוֹרָה בָּאָה בְּשִׁכְלֵ אָנוּשִׁי

Frierdiker Rebbe

בס"ד, שבת פרישת ואתחננו, ש"ת

With G-d's help, Shabbos Parshas Va'eschanan, 1940

And [the Rambam] says: "To know that there is a First Being," and he does not say "to believe"—because in truth, this is faith, but it comes through knowledge.

ואומר "לידע שיש שם מצוי ראשון", ואינו אומר "להאמין", שפאמת זהו אמונה אלא שפאה על ידי הדיעה,

And this knowledge is a positive commandment that is an obligation upon each individual.

וידיעה זו היא מצות עשה בחובת גבראי

But in order that a person should be able to reach this—that is, to attain divine comprehension—on this it says: "You have been shown to know." That is, that He, blessed be He, emanated the concept of knowledge within Himself.

אבל בכדי שיהיה ביכלת האדם לבוא לזה, הינו להשיג השגה אלקית, הנה על זה הוא אומר "אתה הראת לדעת", הינו מה שהיא תברר האציל עננו הדיעה בעצמו

And as it is said: "Through knowledge of Himself He knows the created beings." That through the emanation of this knowledge there was brought about the possibility of knowledge within the created beings—that they should be able to attain divine comprehension.

וקמאמר "בידיעת עצמו יודע את הנבראים", שעל ידי אצילות ידיעה זו נעשה עננו הדיעה בנבראים שיוכלו להשיג השגה אלקית

For were it not for the emanation of knowledge within Himself, there would be no concept of wisdom and knowledge in created beings in spiritual comprehension.

דלולי אצילות הדיעה בעצמו לא היה עננו התקמה, והדיעה בנבראים במשגים ריחניים

And through the fact that knowledge was emanated within Himself, therefore there exists the ability in created beings to attain Elokus (G-dliness) in tangible comprehension, even in all matters of this physical world—through Divine Providence.

ועל ידי שנאצלה הדיעה בעצמו, הנה מפני זה לשנו היכלת בנבראים להשיג אלקות בהשגה מוחשית בכל עניני עולם הזה הגשמיים בהשגחה פרטית

Whether in man himself, or in all aspects of the inanimate, vegetative, and animal realms.

הו באדם בעצמו והו בכל עניני הדומם צומח חי

For through this, one fulfills the Supernal intention—to illuminate the world with the light of Torah and mitzvos, and to make it a vessel for G-dliness.

דעל ידי זה משלים הפונה העליונה להאיר את העולם באור תורה ומצוות ולעשותו כלי לאלקות

(ב)

ירידת הנשמה למטה - כדי שמוח גשמי ישיג אלקות, בהתבוננות בהשגחה פרטית, האדם מכיר שהקב"ה הוא נמנע הנמנעות
The descent of the soul below — in order that a physical brain should comprehend G-dliness; through contemplation on Divine Providence, a person recognizes that the Holy One, blessed be He, is the "Impossible of impossibilities" (i.e., that even the absolutely impossible is within His capacity).

Frierdiker Rebbe

בס"ד, שבת פרשת ואתחננו, ש"ת

With G-d's help, Shabbos Parshas Va'eschanan, 1940

And behold, for the sake of this service—that a physical brain should be able to grasp and comprehend divine understanding in tangible perception—this comes in real, experiential terms through contemplation on Divine Providence, both in one's own life and in all matters of the world.

והנה בשביל עבודה זו שמוח בשכל יוכל להשיג ולתפס השגה אלקית ולהבינה בהשגה מוחשית, דנה בא במוחש על ידי ההתבוננות בהשגחה פרטית, הן באדם בעצמו והן בכל עניני העולם,

As the Bechaye writes regarding the mitzvah of knowing Hashem, blessed be He: although knowledge of His Essence is withheld from man, since it is impossible to grasp—for He is everything and the “Impossible of impossibilities.”

כמו שכתב הבחיי בענין המצוות עשה בידיעת השם יתברך, דעם היות אשר הידיעה בעצמו יתברך נמנעת להאדם, שאי אפשר לו לעמד עליה להיותו, הכל ונמנע הנמנעות

And this is the meaning of the verse: “Not in the wind is Hashem, and after the wind, an earthquake—not in the earthquake is Hashem; and after the earthquake, fire—not in the fire is Hashem; and after the fire—a still, small voice.”

וזהו דכתיב "לא ברוח הויה, ואחר הרוח רעש לא ברעש ה', ואחר הרעש אש לא באש ה', ואחר האש", "קול דממה דקה

That when a person contemplates G-dliness, he comes to a tangible recognition that He, blessed be He, is everything—“Er iz alts”—and the “Impossible of impossibilities.”

שכאשר האדם מתבונן באלקותו, הוא בא לידי הכרה מוחשית שהוא יתברך הוא הכל, ער איז אלץ, ונמנע הנמנעות

However, the general scope of this knowledge is knowledge of His existence—for His Essence, blessed be He, is not comprehensible, not even in the slightest conceptual estimation.

אמנם כללות ידיעה זו – היא ידיעת מציאותו, כי מהותו יתברך הוא בלתי משג, גם בהשערה דהשערה

And for this reason, the wording of the blessings includes both direct and hidden language: “Blessed are You, Hashem”—direct; “our G-d, King of the world, Who brings forth,” “Who creates,” “that everything...”—hidden.

ומהאי טעמא, הנה נוסח הברכות כלולים מלשון נוכח ונסתר: "ברוך אתה ה'" – נוכח, "אלקינו מלך העולם", "המוציא", "בורא", "שהכל" – נסתר

As the Rashba writes: His Essence is hidden, but His existence is revealed. In that, tangible comprehension and knowledge are applicable.

כמו שכתב הרשב"א: דעצמותו נעלם ומציאותו גלוי, דבזה שייך ענין הידיעה וההשגה מוחשית

And for the sake of this service, this is the general idea of the soul's descent below, which is a very great and awesome descent.

ובשביל עבודה זו – הוא כללות ענין ריידת הנשמה למטה, שהיא ריידה גדולה ועצומה במאד

Friediker Rebbe

בס"ד, שבת פרישת ואַתְחִינוּ, ש"ת

With G-d's help, Shabbos Parshas Va'eschanan, 1940

For the soul—as it is in Atzilus—is in a state of utmost refinement. And behold, every single Jew says: “The soul that You have placed within me is pure,” referring to the soul as it is in Atzilus, where it is in a state of ultimate purity and brightness, in which the essential light of the soul shines.

דְּהַנְשָׁמָה כְּמוֹ שֶׁהִיא בְּאַצִּילוֹת הִיא בְּתַכְלִית הַיְצוּנוֹת, וְהִנֵּה כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אוֹמֵר "נִשְׁמָה שְׁנִתְּתָ בִּי טְהוֹרָה הִיא", שְׁקֵאִיט עַל הַנְּשָׁמָה כְּמוֹ שֶׁהִיא בְּאַצִּילוֹת שֶׁהִיא בְּתַכְלִית הַטְּהוּרָה וְהַבְּהִירוֹת דְּמֵאִיר, אוֹר הַעֲצָמִי שֶׁל הַנְּשָׁמָה

And therefore all the supernal lights and revelations shine within it. For the soul's comprehension is in the essence of G-dliness.

וְעַל כֵּן מֵאִירִים בָּהּ כָּל הָאוֹרוֹת וְגִלוּיִים הַעֲלִיוֹנִים, דְּהַשְׁגַּת הַנְּשָׁמָה הִיא בְּמַהוּת אֱלֹקוֹת

And just as the essential revelations are in the sefiros of Atzilus, so too are the revelations in the soul as it is in Atzilus.

וְלִזְוֹת הַנֵּה כְּמוֹ שֶׁהַגִּלוּיִים הַעֲצָמִיִּים הֵם בְּסִפִּירוֹת דְּאַצִּילוֹת, הִנֵּה כֵּן הֵם הַגִּלוּיִים גַּם בְּהַנְּשָׁמָה כְּמוֹ, שֶׁהִיא בְּאַצִּילוֹת

That is: the essential lights that shine in the sefiros of Atzilus also shine in the soul.

וְהִנֵּנוּ שֶׁהָאוֹרוֹת הַעֲצָמִיִּים הַמֵּאִירִים בְּסִפִּירוֹת דְּאַצִּילוֹת מֵאִירִים בְּנִשְׁמָה

But in the descent of the soul below, its light becomes dimmed and darkened, and the essential light of the soul no longer shines. Consequently, the supernal lights and revelations no longer shine within it.

וּבִירִידַת הַנְּשָׁמָה לְמַטָּה הָרִי גִתְעִים וְנִחְשָׁף אוֹרָה, שֶׁאֵינוֹ מֵאִיר אוֹר הַעֲצָמִי שֶׁל הַנְּשָׁמָה, כְּמִילָא אֵינָם מֵאִירִים בָּהּ הָאוֹרוֹת וְהַגִּלוּיִים שֶׁל מַעְלָה

Just as in the physical analogy: the light of the sun shines everywhere equally—whether in a filthy place or on pure water. However, pure water, polished copper, and clean, thick glass receive the sun's light much more and sparkle. A precious stone sparkles even more.

דְּכְמוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת עַל דְּרָף מְשֻׁל, הִנֵּה אוֹר הַשֶּׁשׁ שֶׁ מֵאִיר בְּכָל מְקוֹם בְּלִי הַבְּדֵל בֵּין מְקוֹם לְמְקוֹם, שֶׁמֵּאִיר בְּמְקוֹם הָאֲשֻׁפָּה כְּמוֹ בְּמִים זְכִים, מְכַל מְקוֹם — הִנֵּה מִים זְכִים, נְחוֹשֶׁת קָלֵל, וְזָכוּכִית עֶבֶה וְנִקְיָה מְקַבְּלִים אוֹר הַשֶּׁשׁ בְּיוֹתֵר, שֶׁמִּתְגַּנְּזִים, וְאֶבֶן טוֹב, מִתְגַּנְּזֵץ עוֹד יוֹתֵר

The reason is that the more something is pure and clear, the more it receives and reflects the sun's light.

וְטַעַם הַדְּבָר — הוּא שֶׁכָּל מֵה שֶׁהוּא טְהוֹר וּבְהִיר, יוֹתֵר, מְקַבֵּל אוֹר הַשֶּׁשׁ יוֹתֵר

And so it is in the spiritual sense with the soul: the more refined and clear it is, the more it receives bright divine light.

וְכֵן הוּא בְּרוּחְנִיּוֹת בְּנִשְׁמָה, דְּכָל מֵה שֶׁהִיא בְּבְהִירוֹת, וְנִפְנוֹת יוֹתֵר — מְקַבְּלַת אוֹר בְּהִיר יוֹתֵר

And in its descent below, where its essential light becomes darkened and dimmed, the lights and revelations from above no longer shine within it.

וּבִירִידַתָּה לְמַטָּה שֶׁנִּחְשָׁף וּמִתְעַמֵּם אוֹרָה הַעֲצָמִי, מְמִילָא אֵינָם מֵאִירִים בָּהּ הָאוֹרוֹת וְגִלוּיִים שֶׁלְּמַעְלָה

Frierdiker Rebbe

בס"ד, שבת פרישת ואתחננו, ש"ת

With G-d's help, Shabbos Parshas Va'eschanan, 1940

Even in the highest souls that have vision in G-dliness, this vision is only “the sight of the eye of the intellect.” As it is said: “In the eye of the intellect, everything is perceived in the heart.”

ושגם בנשמות גבוהות ויש בהם ראיה באלקות, הנה ראיה זו היא רק ראית עין השכל, וכמאמר: “בעין השכל דבלבא אתחזי כלא”

But this is not vision of the Essence. And likewise, the comprehension of the soul below is incomparable to its comprehension as it is above.

שאין זה ראית המהות, וכן ההשגה של הנשמה למטה אינה בערך להשגתה כמו שהיא למעלה.

And this means that in addition to the aspect of vision, there must also be comprehension. Just like in the physical world—when a person sees something, he must know what he is seeing.

והננו שלבד עננו הראיה צריך להיות ההשגה, וכמו בגשמיות שפאשר האדם רואה איזה דבר, הרי צריך לדעת מה שהוא רואה

For the sight itself—even though he sees the actual essence of the thing—is still not sufficient unless there is comprehension of what he sees.

דראיה עצמה, הגם שהוא רואה עצם מהות הדבר, מכל מקום אינו מספיק, כי אם צריך להיות ההשגה במה שהוא רואה

So too in spiritual service: the sight of the “eye of the intellect” is not yet sufficient; there must also be comprehension.

הנה כן הוא בעבודת הרוחניות, דראית עין השכל אינו מספיק עדין, וצריך להיות גם עננו ההשגה

This is the concept of chochmah and binah in the soul: chochmah is the spark of conceptual insight, while binah is tangible comprehension through explanations, reasonings, and analogies—until the concept is fully understood and accepted by human intellect.

שזהו עננו חכמה ובינה שבנפש, דחכמה היא נקודת ההשכלה, ובינה היא ההשגה מוחשית בביאורים והסברים, בהשעלות ומשלמים, עד אשר ההשכלה מובנת בהשגה גמורה ומתקבלת בשכל אנושי

And since when divine comprehension is understood and grasped in human intellect, this constitutes a great clarification and elevation in the mind and intellect of the one who comprehends.

ועם היות דכאשר השגה אלקית מובנת ומשגת בשכל אנושי, הרי הוא ברור ועליה גדולה במוח ושכל המשיג

But in such comprehension, the soul's senses become like bodily senses. For the soul and the body are essentially different in their faculties of sensation: the soul's senses are spiritual, because the soul's experience of reality is one of constant renewal; whereas the body's senses are rooted in self-existence.

אבל בהשגה זו נעשים חושי הנשמה כחושי הגוף, דהנשמה וגוף חלוקים בעצם החושים שלהם, שחושי הנשמה הם ברוחניות, כי קלות עננו המציאות – הוא התחדשות אצל הנשמה, וחושי הגוף הם בישות

And the general idea of spirituality is novelty for the body. But when the soul's senses become like bodily ones, the light of the soul becomes dimmed—and this is a great descent for the soul.

וקלות עננו הרוחניות – הוא התחדשות אצל הגוף. וכאשר חושי הנשמה נעשים כחושי הגוף, מתעמעם אור הנשמה, והרי זו ירידה גדולה להנשמה

Friediker Rebbe

בס"ד, שבת פרישת ואתחננו, ש"ת

With G-d's help, Shabbos Parshas Va'eschanan, 1940

And so, the service of the soul as it is below is absolutely incomparable to its service above, prior to its descent.

וכן עבודת הנשמה כמו שהיא למטה אינה בערך כלל לגבי עבודתה למעלה, כמו שהיא קדם ירידתה למטה.

And this is even regarding the highest souls, as our Rebbe (may his soul be in Eden) writes in chapter 37 of Tanya: even when a person is a perfect tzaddik, who serves Hashem with awe and abundant love in delight, he will not reach the levels of cleaving to G-d with love and awe that he had before descending into this material world—not even a fraction of it.

וזה אפילו בנשמות הגבוהות, כמו שכותב רבנו נשמתו עדן בפרק ל"ז [מספר התניא], דגם כשהוא צדיק גמור, עובד ה' ביראה ואהבה רבה בתענוגים – לא יגיע למעלות דבקותו בה' בדחילו ורחימוי – בטרים ירידתו לעולם הזה החמרי – לא מנה ולא מקצתיה.

There is no comparison or resemblance between them at all. All the more so regarding the souls of beinonim (average people), whose love and fear below are not at all comparable to their service above, and they require great effort to reach love and fear.

ואין ערך ודמיון ביניהם כלל. וכל שכן בנשמות הבינונים, שהאהבה והיראה שלהם שלמטה אינה בערך עבודתם למעלה, וצריכין יגיעה רבה לבוא לאהבה ויראה.

Thus, this constitutes an extremely great and immense descent.

הרי שזהו ירידה גדולה ועצומה במאד.

(ג)

מקור חיות העולמות - מהארה דאצילות, שזו ירידה לגבי אצילות. תכלית הירידה - בשביל העליה: ביטול היש דנה"ב וקירובו לאלקות, והתכללות הגשמיות בקדושת התורה והתפלה.

The source of vitality for the worlds is from a radiance of Atzilus, which itself is a descent relative to Atzilus. The ultimate purpose of this descent is for the sake of ascent: the nullification of the ego of the animal soul and its drawing close to G-dliness, and the integration of physicality into the holiness of Torah and prayer.

And behold, just as it is with the soul that becomes enclothed in the body—that this comes through a great descent from its prior state before enclothement in the body—so too is it with the Divine radiance that becomes the source for the worlds: it too is a descent.

והנה כמו שהיא בהנשמה המתלבשת בגוף, שהיא על ידי ירידה גדולה ממה שהיא קדם התלבשותה בגוף, הנה כן הוא בהארה האלקית שנעשית מקור לעולמות, שהיא גם כן בבחינת ירידה.

For all of existence comes from the light of Atzilus. And as our Rebbe writes in Iggeres HaKodesh, section 20: the becoming of something is specifically from light—because it is of the nature of the luminary.

דהנה כל ההתהוות הוא מהאור דאצילות, וכמו שכותב רבינו באגרת הקדש סימן כ', שההתהוות היא מהאור דנקא, מפני שהיא מעין המאור

Frierdiker Rebbe

בס"ד, שבת פרישת ואתחננו, ש"ת

With G-d's help, Shabbos Parshas Va'eschanan, 1940

But this becoming is not from the essential lights of Atzilus, rather from a radiance of Atzilus. And this radiance, as it becomes a source for the worlds of Beriah, Yetzirah, and Asiyah, is a descent compared to its state in Atzilus.

וההתהוות היא לא מאורות עצמיים דאצילות, כי אם מהארת אצילות, והארה זו כמו שנעשית מקור לעולמות בריאה יצירה עשייה – הרי זו ירידה לגבי כמו שהיא באצילות.

And as our Rebbe says: the ray and radiance that shines from Him, blessed be He, to bring into being and give life to the world and its created beings—which are finite and limited beings—within this radiance and this ray, number applies.

וקמאמר רבינו: דהניו והארה המאיר מאתו יתברך להיות ולהחיות את העולם והנבראים שהם בעלי גבול ובעלי תכלית – הנה בהארה זו ובניו זה שייך מספר.

But the infinite light of the Ein Sof, which is above the radiance that contracts and expands to give life to the worlds of Beriah, Yetzirah, and Asiyah—is without number.

ובאור אין-סוף שלמעלה מהארה המתצמצמת ומתפשטת להיות ולהחיות עולמות בריאה יצירה עשייה – הוא בלי מספר.

And number compared to the infinite is utterly incomparable.

ומספר לגבי בלי מספר – הוא באין ערוך.

And the general idea of creation is in a mode of renewal—creation of something from nothing. For something from something is impossible unless it comes specifically from nothing.

ובללות הבריאה היא בדרך התחדשות – בריאה יש מאין, כי יש מיש אי אפשר להיות, כי אם מאין דוקא.

And as the philosophers say: the creation of the physical from the spiritual—there is no greater creation ex nihilo than this.

וקמאמר החוקרים: דהתהוות הגשמי מן הרוחני – אין לה בריאה יש מאין גדול מזה.

And the Divine power that becomes encloded in the created beings—not only is it in a state of concealment and hiddenness of the Creator from the created—

והכח האלקי שפא בהתלבשות בנבראים – הנה לבד, זאת שהוא בדרך העלם והסתר הבורא מן הנברא

but furthermore, the Divine light is relative and proportionate to the created beings.

הנה לבד זאת – הרי האור האלקי הוא בערך ובמהות הנבראים.

And just as we observe tangibly with the soul's faculties: every spiritual faculty that becomes encloded in the active entity affected by it, becomes comparable to the nature and essence of that recipient.

וכמו שאנו רואים במוחש בכחות הנפש: שקל פח רוחני המתלבש בהפועל הנפעל ממנו – הרי הוא בערך ומהות הנפעל.

Just as with the faculty of intellect that is encloded in the material substance of the brain—its revelation is according to the composition of that brain: in a cold and moist brain, the faculty of wisdom is revealed; in one that is hot and dry, the faculty of understanding is revealed.

וכמו בכח השכל המתלבש בחמר המוח – הרי התגלות הכח הוא כפי אפן מזיגת חמר המוח, דבמזיגת המוח הקר ולח מתגלה פח החכמה שבכח השכל, ובהמזיגה שהוא חם ויבש – מתגלה פח הבינה שבכח השכל.

Friediker Rebbe

בס"ד, שבת פרישת ואַתְחִנּוּ, ש"ת

With G-d's help, Shabbos Parshas Va'eschanan, 1940

And so it is with every spiritual faculty—its revelation is according to the nature and essence of the recipient.

וכן הוא בכל פת ופת רוחני – שְהַתְגַּלוּתוֹ הוּא לְפִי אִפֹּן עֲרָף וּמַהוּת הַנִּפְעֵל.

If so, then this is a very great and awesome descent in the Divine radiance that became the source for the worlds.

אם כן – הרי זו ירידה גדולה וְעֲצוּמָה בְהֶאֱרָה הָאֱלֹקִית הַנִּפְעֵשִׁית מְקוּר לְעוֹלָמוֹת.

However, it is known that all descents—whether in the soul or in the Divine light—are for the sake of ascent.

אִמָּנָם יְדוּעַ: דְּכָל הַיְרִידוֹת – הֵן בְּהַנְשָׂמָה וְהֵן בְּאוֹר הָאֱלֹקִי – הַכֹּל הוּא בְּשִׁבִיל הַעֲלִיָּה.

The ultimate purpose is that there be nullification of ego through the soul's service in Torah and mitzvos, which are en clothed in physical objects and matters.

שְׂתַכְלִית הַפְּנוּגָה הוּא – שְׂיִהְיֶה בְטוֹל הַיֵּשׁ עַל יְדֵי עֲבוּדַת הַנְּשָׂמָה בְּתוֹרָה וּמִצְוֹת שְׁנִתְלַבְּשׁוּ בְּדְבָרִים וְעֲנִינִים גִּשְׁמִיִּים.

This is the soul's service below: to weaken and nullify the animal soul until it departs from its self-centeredness and materiality, and draws near to G-dly matters, being drawn after the G-dly soul.

זוֹאת הִיא עֲבוּדַתָּה שֶׁל הַנְּשָׂמָה לְמַטָּה – לַעֲשׂוֹת הַחֲלִישׁוֹת וְהַבְּטוּל בַּנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית, עַד אֲשֶׁר יוּצֵא מִיִּשׁוּתוֹ וְחֲמִרְיֹתוֹ, וּמִתְקָרֵב לְעֲנִינֵי אֱלֹקוֹת, וְנִמְשָׁךְ אַחֲרֵי הַנֶּפֶשׁ הָאֱלֹקִית.

Gradually, it receives divine comprehension and awakens with love toward Hashem.

אֲשֶׁר לֹאט לֹאט מְקַבֵּל הַשְׂגָּה אֱלֹקִית וּמִתְעוֹרֵר! בְּאַהֲבָה לָהּ.

This service is through Torah and mitzvos. Torah comes en clothed in human intellect, such that even the natural soul can understand it.

דְּעֲבוּדָה זוֹ – הִיא עַל יְדֵי הַתּוֹרָה וּמִצְוֹת: שְׂהַתּוֹרָה בָּאָה וְנִתְלַבְּשָׁה בְּשִׁבְלֵי אֲנוּשֵׁי, שְׁגָם נֶפֶשׁ הַטְּבָעִי יְכוּל לְהִבִּין זֹאת.

And each mitzvah has a specific spiritual property to refine the animal soul and weaken it, until it is transformed and included in the G-dly soul.

וְהַמִּצְוֹת – הֵנָּה כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה יֵשׁ בָּהּ סִגְלָה פְּרִטִית לְזַבֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית וְלַהֲחַלְּשׁוּ, עַד אֲשֶׁר נִתְהַפֵּךְ וְנִכְלָל בַּנֶּפֶשׁ הָאֱלֹקִית.

So too with the physical things from which the soul derives vitality: through that food, one learns and prays.

וְכֵן הַדְּבָרִים הַגִּשְׁמִיִּים שֶׁהוּא מְקַבֵּל חַיּוּתוֹ עַל יָדָם – וּבִכְחַץ הָאֲכִילָה הַהִיא, הוּא לוֹמֵד וּמִתְפַּלֵּל.

And when the prayer is as it should be, and the Torah study is done with bittul (self-nullification),

הֵנָּה כְּאֲשֶׁר הַתְּפִלָּה הִיא בְּדְבָעִי, וְלִמּוּד הַתּוֹרָה הוּא בְּבִטּוּל,

then the physical matters become included in the holiness of prayer and in the holiness of Torah.

הָרִי נִכְלָלִים הַדְּבָרִים הַגִּשְׁמִיִּים בְּקִדְשַׁת הַתְּפִלָּה וּבְקִדְשַׁת הַתּוֹרָה.

(ד)

Frierdiker Rebbe

בס"ד, שבת פרשת ואתחנן, ש"ת

With G-d's help, Shabbos Parshas Va'eschanan, 1940

ע"י ביטול היש לאין, נעשה צחוק ותענוג למעלה, כמו בתפלת מנחה שמפסיק באמצע עסקיו ומתפלל בכוונה, וכן בחיי האדם, כשטרוד בפרנסה בשנותיו האמצעיות, קובע עתים לתורה ומתפלל בציבור.

Through the nullification of the "somethingness" into "nothingness" (i.e., self-nullification), there is laughter and delight Above—like in the Minchah prayer, when a person interrupts his business affairs and prays with concentration. So too in the life of a person: when he is preoccupied with livelihood during his middle years, yet he sets fixed times for Torah study and prays with a minyan.

And this is the primary ascent, about which it is said, “This Leviathan You created to play with it”—“Leviathan” represents the union of the “yesh” (somethingness) with the “ayin” (nothingness), where the “yesh” is nullified into the Divine “ayin” through man’s service in Torah and mitzvos. Then, laughter and delight are aroused Above.

And this is what our Sages said (Avodah Zarah 3b): “In the fourth [hour] He sits and laughs with Leviathan.” The “fourth” refers to the time of Minchah prayer, for at the time of Minchah there is the greatest nullification of “yesh,” since it occurs in the middle of business hours.

For the Shacharis prayer is before business begins, and Ma’ariv is after business is over. But Minchah is during the middle of business. And when one stops in the midst of business and prays with intention—this is the ultimate bitul of “yesh.”

For in truth, a person does not know from where his income truly comes, and it is only “the blessing of Hashem that makes rich.” And although Torah mandates making a vessel (natural means), the main thing is the spiritual—that through this, the “yesh” is nullified.

And just as in the course of a day there are three times—Shacharis, Minchah, and Ma’ariv—so too in the course of a person’s life, there are three periods: the days of childhood, the middle years of maturity, and old age.

וזאת היא העלייה העקרית, שעל זה נאמר "לוינתן זה יצרת לשחק בו", לוינתן הוא התחברות היש עם האין, שהיש נכלל בהאין האלקי על ידי עבודת האדם בתורה ומצוות, ואזי נעשה צחוק ותענוג למעלה.

וזהו שאמרו רבותינו ז"ל (עבודה זרה ג, ב) "רביעית – יושב ושחק עם לוינתן", דרביעית הוא זמן תפלת המנחה, דבזמן תפלת מנחה אזי עקר בטול היש מפני שהוא באמצע זמן העסק.

דתפלת שחרית הוא קדם התחלת העסק, ותפלת ערבית היא אחר שגמר עסקיו, אבל תפלת מנחה היא באמצע זמן העסק, וכאשר מפסיק באמצע העסק ומתפלל בכוונה הרי זה בטול היש ביותר.

דבאמת אין אדם יודע במה הוא משתכר ורק ברפת ה' היא תעשיר, ועל פי התורה צריכים לעשות קלי, אבל העקר הוא הרוחניות, דעל ידי זה בטול היש.

והנה כשם שבמשך היום יש שלושה זמנים: שחרית, מנחה, וערבית—בן גם במשך חיי האדם יש שלושה זמנים: ימי הילדות, שנות הבינוניים, וימי הזקנה.

Friediker Rebbe

בס"ד, שבת פרישת ואַתְחִינּוּ, ש"ת

With G-d's help, Shabbos Parshas Va'eschanan, 1940

When a person learns Torah and serves Hashem in his youth or old age, this is not true avodah—for this is the natural tendency of man. True avodah is during the middle years, when he is burdened with the responsibility of supporting his family.

וכאשר האדם לומד תורה ועוסק בעבודה בימי ילדותו או בימי זקנותו—אין זו עבודה אמיתית, שֶׁכֵּף היא מִדַּת כָּל אָדָם; וְהַעֲבֹדָה הָאֱמִתִּית היא בְּשָׁנֹתָיו הַבִּינְוִנִיִּים, כְּשֶׁהוא טְרוּד וּמְטָרָד לְפָרְנָס בְּנֵי בֵיתוֹ.

Then he must establish fixed times for Torah study and pray with a minyan—through this, delight is generated Above, and the supernal intent is fulfilled: the nullification of the “yesh” through avodah.

הִנֵּה אִזְ צָרִיךְ לְקַבֹּעַ עֵתִים לְתוֹרָה וּלְהִתְפַּלֵּל בְּצַבּוּר, וּמִזֶּה נִבְעָשׂה תַעֲנוּג לְמַעַלָּה, שְׁנִשְׁלָמַת הַפְּנִינָה הַעֲלִיּוֹנָה בְּבִטּוּל הַיֵּשׁ עַל יְדֵי הַעֲבֹדָה.

This is the unification of Havayah and Elokim, and this is “You have been shown to know”—that the Essence granted permission, so to speak, to be recognized through knowledge and comprehension. Thus is fulfilled the purpose of unifying Havayah and Elokim—that there is nothing besides Him, may He be blessed.

דָּוָהוּ יְחִיד הוּי' וְאֱלֹקִים, וְזֶהוּ "אַתָּה הָרְאִיתָ לְדַעַת", שֶׁהַעֲצָמוֹת נִתְּנוּ רְשׁוּת לְהַפִּיר כְּבִיכּוֹל אֶת הַעֲצָמוֹת עַל יְדֵי יְדִיעָה וְהַשָּׂגָה, וְנִשְׁלָמַת הַפְּנִינָה בְּיְחִיד הוּי' וְאֱלֹקִים שָׂאִין עוֹד מִלְּבָדוֹ יִתְבָּרַךְ.

Friediker Rebbe

בס"ד, שבת פְּרִשַׁת וְאַתְחִינּוּ, ש"ת

With G-d's help, Shabbos Parshas Va'eschanan, 1940

[NOTE Summary

The discourse opens with a meditation on the verse “אַתָּה הָרְאֵתָ לְדַעַת,” emphasizing the extraordinary gift that human beings can attain daas (intimate knowledge) of G-d. The Friediker Rebbe explains that this awareness is achieved through the descent of the soul into a physical body specifically so that a **material brain** can grasp **G-dliness** through contemplation—particularly on **Hashgacha Pratis** (Divine Providence). This leads to the profound realization that G-d is the “**Nimna HaNimna'os**”—the One for whom even impossibility is possible (as per the Rambam and Chassidus).

To facilitate divine awareness in this world, the worlds themselves were created via an “**ha'arah**” (a contracted glimmer) from the world of Atzilus. This represents a **tremendous descent** for the divine light, and yet—this descent exists for the sake of a greater ascent. The core purpose is to refine the **animal soul (nefesh habehamis)**, and to elevate the **physical world** through Torah and mitzvos. This transformation of yesh (ego, selfhood) into ayin (nullification, divine oneness) brings about the union of the finite and infinite.

Through the soul's labor in Torah, which enclothes itself in human intellect, and mitzvos, each of which refines a specific dimension of the animal soul, a person gradually transforms their inner being. Even the physical matter that supports life (eating, sleeping, etc.) becomes elevated when it fuels Torah study and sincere prayer. This process culminates when these physical elements are subsumed into the **sanctity of Torah and tefillah**, reflecting a full integration of G-dliness into the material.

This journey of inner transformation produces **divine delight and laughter Above**, symbolized by the **Leviathan**, which the verse describes as created “to play with.” The Leviathan metaphorically represents the union of yesh and ayin—the physical being nullified into its source. This is most powerfully experienced during **Mincha**, the afternoon prayer, which is recited **in the middle of one's workday**, when one interrupts material pursuits to connect with G-d. Similarly, the most potent spiritual work occurs **in the middle years** of life—when one is burdened with responsibilities and distractions—and still makes time for Torah and tefillah.

It is this **bitul hayesh**—the self-nullification born not of detachment, but of profound spiritual commitment amidst distraction—that fulfills the ultimate divine intention. Through such work, the **unity of Havayah and Elokim** is revealed in the world. This is the full realization of the verse: “אַתָּה הָרְאֵתָ לְדַעַת”—you have been shown, through your life experience and inner work, to truly *know* G-d.

Practical Takeaway

Your ordinary life—especially during your busiest, most distracted years—is the most precious opportunity to bring joy to G-d. When you pause in the middle of your day to daven Mincha with intention, or carve out time for Torah learning amidst pressure and deadlines, you're not just fulfilling an obligation. You're transforming the very fabric of your world. You are taking your yesh—the sense of selfhood—and fusing it with ayin—divine truth. That moment is not just enough. <http://www.Chassidic.org> **purpose** of creation.

Friediker Rebbe

בס"ד, שבת פרשת וַאֲתַחֲנֶנּוּ, ש"ת

With G-d's help, Shabbos Parshas Va'eschanan, 1940

Chassidic Story

In the early 1930s, when the Friediker Rebbe was already living in Poland, a young businessman from Warsaw once came to him during the month of Elul. The man was deeply troubled. He confessed: "Rebbe, I feel so distant. My days are filled with meetings and commerce. My Torah learning is minimal, my davening rushed. I fear I'm wasting my soul."

The Rebbe looked at him with warmth and said:

"You know, in Gan Eden they study Torah all day, and the angels sing praises without pause. But they cannot bring G-d delight the way you can. When a Jew stops in the middle of a trade deal, or in the stress of raising a family, and says 'Shema Yisrael' with focus, or learns a few lines of Torah—it causes G-d to smile in a way no angel ever could."

Then the Rebbe added: "Even Leviathan, that majestic creature the Midrash says G-d plays with in the future—that joy is nothing compared to the joy Hashem feels when **you**, right here in this world of concealment, bring Him close with one act of bitul."

(Source: *Sefer HaSichos 5703*, based on firsthand recollections from Chassidim who were present.)

END NOTE]